

# Unge Høyres Landsforbund



*Unge Høyres Europa*  
- *Veien videre*

Program vedtatt på Unge Høyres Landsmøte 2004

## PROGRAMINNDELING

<b>1.</b>	<b>NORGE – EN DEL AV EUROPA</b>	<b>3</b>
1.1	Visjonen	3
1.2	Fra kull og stålsamarbeid til en storpolitisk maktfaktor	3
<b>2.</b>	<b>DEMOKRATI – EN FORUTSETNING</b>	<b>3</b>
2.1	Nærhetsprinsippet	4
2.2	Et åpnere EU	4
2.3	Menneskerettigheter	5
<b>3.</b>	<b>HVOR SKAL MAKTEN LIGGE?</b>	<b>5</b>
3.1	Det Europeiske råd	5
3.2	Europaparlamentet	6
3.3	Hvem gjør hva?	7
3.4	Ministerrådet	7
3.5	Kommisjonen	8
3.6	Den europeiske domstolen	8
3.7	Demokratiske avgjørelser	8
3.8	Et samlet EU utad	9
<b>4.</b>	<b>FRA RIKMANNSKLUBB TIL ... ?</b>	<b>10</b>
4.1	Utfordringene	10
4.2	Hvor skal Europas grenser gå?	10
4.3	Inngangsbilletten	11
<b>5.</b>	<b>EUROPAS FRAMTIDSVISJONER</b>	<b>11</b>
5.1	Utdanning	12
5.2	Forskning og utvikling	12
5.3	Effektiv handel	13
5.4	Frie næringer	14
5.5	Kommunikasjon	15
5.6	Energi	15
5.7	Velferd	15
<b>6.</b>	<b>EU I VERDEN</b>	<b>16</b>
6.1	Frihandel	16
6.2	Miljø	17
6.3	Utvikling og bistand	17
6.4	Asyl og flyktningpolitikk	18
<b>7.</b>	<b>UTENRIKS OG SIKKERHETSPOLITIKK</b>	<b>18</b>
7.1	Terrorisme	18
7.2	En felles hær	19
7.3	EU og FN	19

## **1. NORGE - EN DEL AV EUROPA**

Tenk deg at du står midt i Brussel sentrum. Det norske flagget vaier side om side med de andre europeiske landenes flagg. Norge har blitt en del av det europeiske felleskap. Nordmenn kan kalle seg EU- borgere og Norge har like rettigheter som de andre medlemslandene – ikke noe mer EØS, faksdemokrati og proteksjonisme. Unge Høyre står ovenfor nye utfordringer etter at gledesrusen har lagt seg i forbindelse med den vellykkede mobiliseringen som gav en solid seier for ja-siden. Utfordringen blir å være med å utforme EUs politiske utvikling, ikke ut fra et nasjonalt perspektiv, men sett ut fra den nye situasjonen som medlem av den Europeiske Union.

### **1.1 Visjonen**

Unge Høyre ønsker et samlet Europa som er en økonomisk stormakt og en viktig ansvarsbevisst aktør i verdenssamfunnet. Et Europa hvor man hever seg over grenser og nasjonalitet, og hvor man fremmer samarbeid og felles løsninger, ikke bare innad, men også utad. Unge Høyre mener at EU skal være det som sikrer borgerne og statene trygghet og sikkerhet i en stadig åpnere, tettere integrert og sammenvevd verden.

### **1.2 Fra kull- og stålsamarbeid til en storpolitisk maktfaktor**

Fra kull- og stålunionen ble dannet i 1951, har EU utviklet og forandret seg mye. Flere land har tatt del i unionen og samarbeidet er utvidet fra å dreie seg om handel til å omfatte mye mer. Unge Høyre mener det er viktig at utviklingen ikke stopper opp. EU kan fortsatt utvides, både i dybden og bredden, men endringene må komme gradvis. En institusjon som EU er avhengig av å være dynamisk for å mestre utfordringene som oppstår når så mange land og folk med forskjellig utgangspunkt skal samarbeide.

## **2. DEMOKRATI- EN FORUTSETNING**

Da EU kun var et handelssamarbeid var det mye mindre behov for et overnasjonalt demokrati. Etter EUs stadige utvikling har dette behovet endret seg, ved at EU har en betydelig politisk innflytelse på sine medlemsland, og eksternt i global sammenheng. Utviklingen i EUs institusjoner har på langt nær klart å holde takt med medlemslandenes økende avgivelse av suverenitet til EU. Oppbyggingen av EU har utviklet seg til å bli et innviklet og byråkratisk system.

For Unge Høyre er det en selvfølge at EUs institusjoner i større grad må preges av demokrati. EU må styres etter demokratiske prinsipper hvor avgjørelser fattes av folkevalgte organ, hvor det

er åpenhet rundt beslutningsprosesser og et klart skille i maktfordelingen mellom institusjonene. For at den enkelte EU borger skal kunne se seg selv som en viktig del av EUs demokratiske oppbygging, er det viktig at EU har et system som er lett oversiktlig, klart og direkte.

Det er viktig å sørge for at EU som demokrati har legitimitet og forankring i befolkningen. Like naturlig som det i dag er å stemme ved valg knyttet til det enkelte medlemslands nasjonalforsamling, må det bli å stemme ved valg i regi av den Europeiske union. Unge Høyre mener at EU må bidra til dette ved å innrette unionens demokrati på en slik måte at det kan fattes effektive beslutninger. Handlekraft kjennetegnes av klare maktstrukturer med beslutningsregler som bidrar til effektive og rasjonelle avgjørelser basert på et flertall av medlemsstatenes ønsker. Unge Høyre mener derfor at EUs regler for beslutninger må være enkle og hensiktsmessige for alle former for politiske vedtak, på samtlige saksfelt.

Det er enkelte politikkområder som fortsatt oppleves og erfares så ulikt fra medlemsland til medlemsland at det etter Unge Høyres mening også i fremtiden må være vetorett knyttet til disse i EUs beslutningsorganer. Unge Høyre mener det er riktig å sikre det enkelte medlemsland rett til å blokkere et overnasjonalt vedtak ved behandling av felles utenriks og sikkerhetspolitikk.

## **2.1 Nærhetsprinsippet**

Nærhetsprinsippet slår fast at flest mulig av de beslutninger som kan fattes av lavere forvaltningsnivå enn EUs felles demokratiske institusjoner, skal delegeres til nasjonalt og regionalt nivå. Beslutninger som fattes i EU skal derfor alltid fattes på lavest mulige, og samtidig mest hensiktsmessige nivå. Nærhetsprinsippet har siden slutten av åttitallet vært et førende prinsipp for delegering av politisk myndighet. Dette er viktig for å sikre og styrke det nasjonale og regionale nivåes politiske innflytelse. Unge Høyre ønsker derfor et mest mulig desentralisert EU, der viktige beslutninger som angår borgerne i det daglige liv i størst mulig grad gjøres av nasjonale og regionale organer.

## **2.2 Et åpnere EU**

For Unge Høyre er det viktig at beslutninger så langt det er mulig ikke fattes bak lukkede dører eller foretas av personer uten demokratisk forankring i medlemslandene. Åpenhet er et viktig ideologisk prinsipp, og samtidig en forutsetning for et fungerende demokrati.

Beslutningsprosesser må i størst mulig grad være åpne for media, medlemslandenes

nasjonalforsamlinger og befolkningen i EU. Dette vil være viktig for å oppnå økt valgdeltakelse og sikre de demokratiske institusjonene i EU legitimitet i befolkningen.

### **2.3 Menneskerettigheter**

Europa har gjennom århundrer vært en viktig forkjemper for menneskerettigheter. Selv om FN har påtatt seg rollen som utformer av de internasjonalt juridisk gjeldene menneskerettighetene, mener Unge Høyre at EU sammen med FN bør være menneskerettighetenes fremste beskytter og formidler. FN har ikke tilstrekkelige virkemidler til å sanksjonere mot land som bryter menneskerettighetene. Derfor er det Unge Høyres mening at EU gjennom sin økonomiske og maktpolitiske styrke må bidra til at menneskerettighetene overholdes i andre land, også utenfor Europa.

Det initiativ EU har tatt gjennom innarbeidelsen av unionens charter for sosiale rettigheter i grunnloven, bør danne grunnlag for en enda strengere politikk ovenfor medlemsland når det gjelder vern om enkeltmenneskets rettigheter og grunnleggende frihet.

## **3. HVOR SKAL MAKTEN LIGGE?**

### **3.1 Det Europeiske Råd**

Unge Høyre mener det er riktig at Det Europeiske Råd formelt anerkjennes som institusjon i EU. For Unge Høyre er det naturlig og viktig at medlemsstatenes stats- og regjeringssjefer i samarbeid trekker de lange linjene for Unionens fremdrift og utvikling.

Unge Høyre mener at presidenten i Det Europeiske Råd skal fremstå totalt uavhengig av det medlemsland vedkommende opprinnelig er knyttet til. Presidenten velges med kvalifisert flertall av Det Europeiske Rådet. Presidenten kan bare sitte to perioder. Det vil si at vedkommende dermed kan sitte i ti år. Det vil gi presidenten og Det Europeiske Råd rom og forutsigbarhet til å gjennomføre store prosjekter på en bedre måte enn i dag.

Presidenten skal erstatte dagens formannskapsmodell. Formannskapsmodellen er, slik den praktiseres i dag, mer egnet til å gi de som sitter i formannskapet noen minutter ”i rampelyset” enn å føre en stabil og forutsigbar politikk, samt føre store saker trygt og sikkert gjennom EU systemet.

Unge Høyre mener derfor at:

- Formannskapsmodellen bør erstattes med en president for rådet som skal opptre mest

mulig uavhengig av de enkelte nasjonalstaters ønsker, men som en samlende person for EUs felles utvikling.

- Presidenten for Det Europeiske Råd velges av Det Europeiske Råd. Vedkommende kan sitte to perioder på fem år hver.

### **3.2 Europaparlamentet**

Det er viktig å sikre at Europaparlamentet har mer direkte innflytelse og makt, da dette er det eneste direkte folkevalgte organ i EU. Dette vil styrke de demokratiske prosessene og samtidig styrke folks bevissthet og interesse for beslutningsprosessene i EU. Unge Høyre mener at både borgernes og statenes interesser i EU ivaretas bedre ved å et innføre et tokammersystem i Europaparlamentet. Her er det naturlig at de direkte valgte representantene til EU-parlamentet sitter i det ene kammeret. De velges direkte fra hvert medlemsland og antall representanter skal gjenspeile folketallet i de enkelte land. I det andre kammeret sitter representanter for statene. I dette kammeret er det et fast antall representanter fra hvert land. På denne måten sikres innbyggernes interesser på en best mulig måte ved at både nasjonalstatenes og EU-felleskapet interesser er ivaretatt om de skulle være motstridende. Det er viktig for Unge Høyre at også den nasjonale opposisjonen er representert i EUs lovgivende organ. Åpenhet og debatt er et viktig prinsipp for Unge Høyre og vil ivaretas ved at også opposisjonen er med i debatten om EUs framtidige politikk. Beslutninger skal fattes med flertallsavgjørelser, og samtlige beslutningsvedtak må passere begge kamre for votering og godkjenning. På sikt bør flere av områdene som i dag ligger under Ministerrådet overføres til Parlamentet. Unge Høyre begrunner dette ut i fra ønsket om å styrke de demokratiske beslutningsprosessene i EU.

Unge Høyre mener at:

- Parlamentet, som er direktevalgt av folket, bør bestå av to kamre der EUs parlamentarikere sitter i det ene kammeret som partirepresentanter uavhengig av egen nasjonalstat, mens plassene i det andre kammeret er forbeholdt medlemslandenes representanter.
- Avgjørelser som fattes må ha flertall i begge kamre for å kjennes gyldige, og det bør ikke være noen form for vetorett.
- Parlamentet som er direktevalgt av folket bør øke sitt beslutningsdomene og beslutningsrett på bekostning av ministerrådet.

### 3.3 Hvem gjør hva?

Unge Høyre mener EU skal ha ansvar for det økonomiske og monetære samarbeidet, det indre markedet, grensesamarbeid og juridisk samarbeid. Europaparlamentet som skal bestå av to kamre skal ha den avgjørende beslutningsmyndighet på disse områdene. EUs budsjett skal bestemmes av Europaparlamentet sammen med Ministerrådet. Europaparlamentet skal også være EUs lovgivende organ og godkjenne eller forkaste Det Europeiske Rådets forslag til Kommisjonens formann. I et hvert demokrati har kontrollfunksjonen en avgjørende betydning, og Unge Høyre mener Parlamentet, som direkte valgt av folket bør kontrollere Ministerrådet og Kommisjonen.

Faktaboks

#### **Kort oversikt over EUs institusjoner:**

- Europaparlamentet består av direktevalgte medlemmer og har beslutningsrett over saker som den økonomiske og monetære delen av unionen, det indre marked, euro, handel, næring, jordbruk, energi, konkurranse og miljø. Europaparlamentet vedtar lover, godkjenner budsjett, opptak av nye medlemsland og Kommisjonen.
- Ministerrådet består av en minister fra landenes nasjonale regjeringer alt etter hvilken sak som er oppe til diskusjon. Ministerrådet er EUs besluttende og lovgivende organ sammen med parlamentet.
- Kommisjonen er EUs utøvende organ eller EUs regjering som den kan kalles. Kommisjonen har enerett på å fremme lovendringer og kan fatte vedtak innenfor for eksempel konkurransepolitikk.
- Det europeiske råd består av medlemslandenes stats- og regjeringssjefer, samt Kommisjonens president. Rådet skal trekke opp de store linjene og fatte de viktige avgjørelsene.
- EF-domstolen skal tolke traktater og lovverk. Har dømmende myndighet i saker som dekkes av felles lovverk.
- Den europeiske sentralbank har ansvar for pengepolitikken til de som er med i Eurosamarbeidet. Sentralbanken skal føre en pengepolitikk som bidrar til lav og stabil prisstigning, og har således myndighet til å fastsette rentenivået til euro-landene.

### 3.4 Ministerrådet

Ministerrådet bør i tillegg til de oppgavene det deler med parlamentet, konsentrere seg spesielt om å fatte beslutninger i den felles utenriks og sikkerhetspolitikken. Saksfelt bør i størst mulig grad overføres fra ministerrådet til europaparlamentet, for å sikre den demokratiske forankringen for beslutningsprosessen. Ministerrådet bør ha ansvaret for å koordinere medlemslandenes finanspolitikk og deres virksomhet når det gjelder politirettslig samarbeid. Unge Høyre mener det er hensiktsmessig at en del områder hvor statene har endelig myndighet koordineres og samkjøres gjennom EU.

Unge Høyre mener at:

- Ministerrådet skal i større grad overdra makt til parlamentet på saker som i dag ligger mellom dem.
- Ministerrådet skal ta seg av saker der statene fortsatt skal ha suverenitet og stor nasjonal innflytelse.

### **3.5 Kommisjonen**

Samtidig som Europaparlamentet skal få større makt og flere saksfelt, ser Unge Høyre nødvendigheten av et effektivt, utøvende organ. Kommisjonen, som kan kalles EUs regjering, skal avspeile Unionens interesser som enhet, og skal ha initiativrett i Ministerrådet. I kommisjonen skal formannen og utenriksministeren være valgt av Rådet og Parlamentet, mens resten av kommisjonen skal godkjennes av Parlamentet. Alle medlemsland skal være representert i kommisjonsapparatet, men det bør ikke være flere enn tretten kommissærer i tillegg til Formannen og Utenriksministeren. Kommisjonen sitter i fem år.

Unge Høyre mener at:

- Kommisjonens formann og utenriksminister skal velges av rådet og parlamentet.
- Det skal være tretten kommissærer i tillegg til formannen og utenriksministeren.

### **3.6 Den Europeiske Domstolen**

For Unge Høyre er Den Europeiske Domstolen en viktig demokratisk instans i EU. Den sørger for at medlemslandene og andre aktører blir likebehandlet i EU, og alle med en sak skal ha anledning til å bringe denne inn for den Europeiske Domstol. I grunnloven utvides rettens områder til å omfatte menneskerettighetsspørsmål i tillegg til den økonomiske politikken. Unge Høyre mener dette er positivt, da det styrker menneskerettighetenes allerede sterke og grunnleggende stilling i Europa. For Unge Høyre er det viktig at man får en mest mulig effektiv og enhetlig oppfølging av menneskerettighetene. Unge Høyre mener retten bør kunne benytte sanksjoner mot medlemsland som ikke følger opp domsavsigelser og utstedte pålegg.

### **3.7 Demokratiske avgjørelser**

Unge Høyre mener at vedtak i Ministerrådet på de fleste områder skal fattes ved kvalifisert flertall. Med kvalifisert flertall menes at beslutningen må representere et flertall av statene og minst 60 % av EUs befolkning. Dette vil gjøre EU mer handlekraftig og samtidig ivareta de mindre statenes interesser. I saker som angår den felles utenriks og sikkerhetspolitikken, samt finanspolitikken, ønsker Unge Høyre at det fortsatt skal være konsensus ved fellesvedtak for å



ivareta medlemsstatenes suverenitet.

Unge Høyre mener at:

- For å få et mest mulig demokratisk og handlekraftig EU mener Unge Høyre at det skal være et flertall av medlemsstatene og minst 60 % av befolkningen som skal stå bak en avgjørelse.
- I saker som omhandler finanspolitikken og den felles utenriks- og sikkerhetspolitikken skal avgjørelser kun tas ved enstemmighet.

### **3.8 Et samlet EU utad**

I utkastet til EUs grunnlov foreslås det å definere EU som en juridisk person med de muligheter det åpner for. Ved å definere EU som en juridisk person vil EU på vegne av sine medlemmer kunne skrive under avtaler som forplikter alle sine medlemmer. I miljøspørsmål har vi mange eksempler på at dette er en god ordning der EU forhandler og forplikter seg som en felles enhet. Det innebærer at EU også kan opptre samlet i globale forhandlinger og ratifisere avtaler på vegne av medlemslandene. Unge Høyre mener at det å fremstå samlet utad vil styrke det europeiske samarbeidet i sin utadrettede virksomhet, og vil sikre EU større innflytelse i internasjonale fora. Det er en styrke for EU at landene har mulighet til å kunne trekke seg fra samarbeidet om de skulle ønske det. Unge Høyre mener derfor at hvert land også bør stå fritt til å melde seg ut av Unionen.

Unge Høyre mener at:

- EU skal på delegerte politiske områder kunne inngå forpliktende avtaler på vegne av alle sine medlemsland.
- EUs medlemsland må stå fritt til å melde seg ut av samarbeidet.

#### **4. FRA RIKSMANNSKLUBB TIL ...?**

Unge Høyre støtter innlemmelsen av ti nye østeuropeiske medlemsstater, som er den mest betydningsfulle utvidelsen i unionens historie. EU viser med dette at kritikerne fra utvidelsen i 1995 tok feil da de spådde at EU ville bli en riksmannsklubb. 1.mai 2004 er starten på et multilateralt samarbeid som forhåpentligvis blir alleuropeisk, og som markerer slutten for det kunstige skillet mellom de østlige og vestlige delene av det europeiske kontinent. Den Europeiske Union har vist seg å være fredsmessig lyspunkt i Europas tidligere så konfliktfylte historie. Unge Høyre mener utvidelsen vil føre til færre konflikter og har stor tro på EU som freds- og trygghetsprosjekt. Et større indre marked vil utvikle det mellomstatlige samarbeidet ytterligere og bidra til et stabilt Europa gjennom økt vekst og velstand for alle EUs medlemsland.

Unge Høyre mener den Europeiske Union skal basere sin politikk på verdiene: frihet, mangfold, ansvar, trygghet og toleranse.

##### **4.1 Utfordringene**

Innlemmelsen av stadig flere medlemsland byr på nye utfordringer for det europeiske samarbeidet. Mange av de nye medlemslandene ligger etter når det gjelder demokratiutvikling, markedsøkonomi, teknologi, infrastruktur, velferdsstat og er relativt nye selvstendige stater med de utfordringer dette medfører.

EU må fortsatt stille krav i forhold til demokrati og rettstatsutvikling, implementering av lovverk og harmonisering og standardisering innen for handel og produksjon. Velferd og utdanning er viktige elementer i konkurransen mellom statene og områder der dynamikk og nytenkning er viktig. Disse områdene må derfor fullstendig være enkeltstatenes ansvar. EU skal ikke kunne fastsette minstestandarder, eller på annen måte overstyre medlemsstatene på disse områdene. Unge Høyre ser på mangfoldet i Europa som et gode og et fortrinn. Dette mangfoldet skal bevares, selv om det også må gjennomføres enkelte reformer for å harmonisere medlemslandenes politikk og økonomi på enkelte områder.

##### **4.2 Hvor skal Europas grenser gå?**

Unge Høyre mener ethvert land innenfor Europas grenser, som i tilstrekkelig grad følger menneskerettighetene, har et fungerende demokrati og respekt for enkeltindividets frihet, skal ha muligheten til å bli medlem av den europeiske unionen. Det finnes ikke noe entydig svar på hvor EU grenser slutter i øst, med unntak av at Uralfjellene i Russland markerer et skille mellom

Europa og Asia. Unge Høyre mener Hviterussland, Ukraina, Bulgaria, Romania, Moldova og statene i Balkan naturlig faller inn under Europas grenser. Samtidig mener Unge Høyre at det må tas hensyn til mer enn bare geografi når en slik problemstilling reises. Vel så viktig bør det være å ta hensyn til verdigrunnlag, slik som respekt for enkeltindividets frihet, demokrati og menneskerettigheter. Søkerland i uklare grenseområder må vurderes i hvert enkelt tilfelle før de eventuelt kan opptas som medlemmer. Unge Høyre ønsker at EU i stedet for å gi land "assosiert medlemskap" gjennom avtaler som EØS, bør satse på samarbeid og avtaler som legger til rette for en avklaring i forhold til et fremtidig medlemskap.

### **4.3 Inngangsbilletten**

Københavnkriteriene setter krav til at eventuelle nye medlemsland skal være demokratiske, følge menneskerettighetene, ha en fungerende rettstat, samt en fungerende markedsøkonomi. Unge Høyre mener at den enkelte stats stabilitet, infrastruktur og et utbygd utdannings og helsevesen også skal være vurderingskriterier når søknader fra potensielle medlemsland vurderes. Dette vil stille sterkere krav til medlemskap enn i dag. Unge Høyre mener at nye medlemsland i større grad selv må bidra til å finansiere kostnadene som er forbundet med oppgradering av infrastruktur og oppjustering av velferdssystemet. Et europeisk samarbeid vil ikke fungere hvis medlemmene ikke har visse felles grunnforutsetninger for å kunne delta i det europeiske fellesskapet.

## **5. EUROPAS FRAMTIDSVISJONER**

Det Europeiske Råd vedtok mars 2000 en tiårig strategi for å stimulere EUs indre marked til å bli verdens mest dynamiske, konkurransedyktige og kunnskapsbaserte økonomi, Lisboa-strategien. Denne forplikter alle EUs medlemsland til å sørge for økonomisk, sosial og miljømessig fornyelse. Unge Høyre mener Lisboa-strategien er et viktig redskap i arbeidet med å øke EUs konkurransekraft og sikre økt verdiskapning, sysselsetting og velferd. Vi ser allerede i dag at EU har problemer med å få gjennomført alle de ambisjoner man satte seg som mål å få gjennomført innen utgangen av år 2010.

For at EU også i fremtiden skal spille en viktig rolle som global aktør i økonomien er det viktig at medlemslandene offensivt møter utfordringene knyttet til lav økonomisk vekst, som igjen har konsekvenser for sysselsettingen og den enkeltes velferd. For Unge Høyre er det viktig at de mål man setter seg i EU må bli fulgt aktivt opp av alle medlemslandene. Medlemsland som ikke følger opp disse må kunne utsettes for økonomiske sanksjoner.

## **5.1 Utdanning**

Mangfoldet av nasjoner og befolkningsgrupper er en styrke for Europa. For at dette fortsatt skal være et gode og en ressurs mener Unge Høyre at kommunikasjon og kulturutveksling mellom medlemslandene må bli bedre. Utdanning, både i det enkelte land og gjennom utveksling er viktig for økt kulturforståelse.

Utdanning og forskning er helt fundamentale elementer for å kunne utvikle Europa til å bli den ledende kunnskapsbaserte økonomi i verden. En er helt avhengige av å ha en høy kvalitet på utdanningen fordi både verdiskapning, sysselsetting og velferd avhenger av utdanningssystemet.

Unge Høyre mener utdanningen bør forbli et nasjonalt anliggende basert på det mangfold av utfordringer og ulike forhold som eksisterer i det enkelte land.

Unge Høyre mener medlemslandene må gå sammen om å koordinere utdanningsløpene for den videregående og den høyere utdanningen. Dette skal ikke påvirke mangfoldet av innhold ved de ulike læringsstedene. Det er også nødvendig at karaktersystem harmoniseres og at det, i regi av EU, utarbeides en felles kvalitetsmal for de forskjellige utdanningsinstitusjonene for å sikre studentene kvalitet i utdanningen. Unge Høyre mener at alle EUs medlemsland bør ha tilbud om studiefinansiering i eget og andre EU-land for å sikre like muligheter for den enkelte. Unge Høyre mener dette er viktig for å sikre mobiliteten i studiemarkedet og senere i arbeidsmarkedet. Det vil også bidra til å sikre muligheten og friheten til selv å velge hvor og hva man ønsker å studere. For Unge Høyre er det viktig at alle sikres like muligheter uavhengig av bakgrunn. Hver enkelt har et ansvar for å ta i bruk disse mulighetene, men det er statens ansvar å legge til rette for dette.

## **5.2 Forskning og utvikling**

For å beholde viktige ressurspersoner i Europa er det viktig å satse på oppbyggingen av tunge kompetansemiljø, med inspirerende fagmiljø og attraktive lønns og arbeidstilbud. For å motvirke at ressurspersoner forsvinner fra Europa er det viktig å satse på kompetansesentra med inspirerende fagmiljøer og attraktive lønns og arbeidstilbud i Europa. Samtidig må den europeiske byråkratiske tilnærmingen til forskning bygges ned, slik at midlene til forskning kan fordeles mest mulig effektivt. Det er også viktig at EUs medlemsland opererer med virkemidler som stimulerer til mer privat investering i forskning. Unge Høyre mener EU trenger bedre visjoner og høyere mål i forhold til forskning, utvikling og nyskaping, da dette er å satse på fremtiden. Et høyt kunnskapsnivå og kontinuerlig innovasjon er den beste sikkerhet man kan ha for å møte uventede utfordringer.

Det må legges til rette for økt kommersialisering av de resultater og det nybrottsarbeid som følger av forsknings og utviklingsinnsats. Det er viktig å utløse det verdiskapingspotensial som kunnskapsprodukter representerer. Kommersialiseringen må stimuleres gjennom en sterk kobling mellom EUs innovative miljø, lovverk og indre marked. Utvikling av forskningsresultater til verdifulle kunnskapsprodukter er et viktig steg på veien mot å gjøre EU til en konkurransekraftig økonomi med selvstendig vekstpotensial.

Unge Høyre mener at:

- Innenfor forskningsområdet bør de ulike medlemsland koordinere utveksling av resultater og kompetanse, utdeling av midler og samkjøring av forskningsområder.
- Det er viktig å sikre den europeiske grunnforskningen. Denne må dekkes gjennom private og offentlige midler fra nasjonalstatene, men bør i størst mulig grad organiseres gjennom samarbeid over landegrensene.
- En sterk kobling mellom innovative miljøer, lovverk og indre marked er avgjørende for å stimulere til kommersialisering og utvikling av verdifulle kunnskapsprodukter.

### **5.3 Effektiv handel**

EUs indre marked består av 450 millioner innbyggere og er et av verdens største markeder. For Unge Høyre er det en grunnleggende tanke at spesialisering og utnyttelse av komparative fortrinn vil gi best og mest økonomisk vekst, sysselsetting og velferd. Ved å utnytte egne ressurser mest mulig effektivt, har EUs medlemsland gjennom historien kunnet bruke det indre markedet til å bygge opp hverandre. Det indre markedet danner derfor grunnlaget for EUs vekst og utvikling.

Når markedet får operere uten direkte statlig deltakelse vil områder med felles utfordringer og interesser finne sammen uavhengig av regionale og nasjonale grenser. For Unge Høyre er det naturlig at regionene, den enkelte produsent og forbruker er de sentrale aktørene i det indre markedet, da en sentralstyrt instans sjeldent vet hva som er best for den enkelte aktør.

I Europa er det regionene som er de økonomiske motorene. Ved samarbeid og satsning på egne fortrinn fremmes alle aktørenes interesser, det være seg både medlemslandene, regionene og bedriftene.

Mangfoldet i Europa er som tidligere nevnt et av EUs store fortrinn. Samtidig byr det store mangfoldet på en del utfordringer for at det indre markedet skal fungere optimalt. Unge Høyre vil forbedre mobiliteten på arbeidsmarkedet for å gi den enkelte større mulighet til å søke lykken

og arbeide i EU-området. For å forenkle institusjonene, byråkratiet og den daglige samhandlingen mellom medlemslandene vil Unge Høyre at engelsk skal bli felles språk i EUs institusjoner og brukes på alle møter og i det daglige arbeidet i EU. Alle medlemsland henstilles dessuten til å gjøre engelsk obligatorisk i grunnskolen.

En av de viktigste forutsetningene for et sterkt, indre marked er at det kontrolleres av et effektivt konkurransetilsyn. Det skal slås ned på samarbeid og atferd som virker konkurransehemmende. Ulovlig prissamarbeid, ulovlige subsidier og korrupsjon er avvik i markedet som er skadelige for EUs markedsøkonomi, forbrukere og produsenter. Unge Høyre vil ha et sterkt konkurransetilsyn med kompetanse, makt og myndighet til å slå til mot aktører ved mistanke om ulovlig adferd på marked.

I dag eksisterer flere hindre for at det indre markedet skal fungere. Unge Høyre mener at EU effektivt må kunne sanksjonere mot land som ikke følger de bestemmelser som er vedtatt av EU. For at EU skal bli den mest konkurransedyktige regionen i verden, er en avhengig av å få en mer effektiv og fleksibel sanksjonsmulighet og enda større grad av samkjøring i den økonomiske politikken.

Felles valuta er viktig for å få et fungerende indre marked i Europa. En valuta gjør det enklere for aktører i det enkelte land å handle over grenser, for borgerne å jobbe i andre medlemsland, samtidig som det gjør det enklere for tredjeland å forholde seg til handel og investeringer i det Europeiske marked. Det blir også enklere å reise innen EU. Man vil få en harmonisering av prisnivået, og man vil ikke lenger kunne spekulere i valuta. Det at enkelte medlemsland har valgt å reservere seg mot valutasamarbeidet er uheldig. Unge Høyre mener at alle nåværende og fremtidige medlemsstater i EU også bør ta del i europasamarbeidet for å fremme intern handel og fri kapitalflyt.

#### **5.4 Frie næringer**

For Unge Høyre er det et mål at de fleste næringer i fremtiden skal klare seg uten direkte økonomisk støtte. For å oppnå dette må det omfattende omstrukturering og omskolering til i enkelte deler av næringssektorene, som blant annet primærnæringen.

For Unge Høyre er det viktig at alle ressurser, både menneskelige og naturlige gitter, blir brukt der det er mest hensiktsmessig. Denne intensjonen ivaretas best av et fritt marked. Unge Høyre

mener det er uansvarlig og lite hensiktsmessig å bidra økonomisk til næringer som ikke fremstår som økonomisk bærekraftige i det lange løp.

Samtidig med reduksjonen av direkte overføringer er det viktig at EU har virkemidler for å støtte utviklingen av konkurransedyktige regioner. Unge Høyre mener at slik støtte må gis i form av kollektive goder som infrastruktur fremfor direkte til enkeltsektorer.

### **5.5 Kommunikasjon**

En god infrastruktur er en av de aller viktigste forutsetningene for et godt fungerende marked. Unge Høyre vil satse på infrastruktur slik at man får bedre konkurranse mellom landene i Europa. En god infrastruktur som reduserer fraktkostnadene vil også være et stort konkurransefortrinn i forhold til global handel og konkurransepress.

Unge Høyre mener infrastruktur i hovedsak er et offentlig anliggende. Det er helt nødvendig at EU sammen med medlemslandene er med og investerer i en godt utbygd infrastruktur. Imidlertid ser Unge Høyre ingen problemer med at private aktører er med på å utvikle og betale for slike investeringer gjennom OPS-samarbeid eller lignende.

### **5.6 Energi**

Energibehovet til Europa vil øke i fremtiden. For Unge Høyre er det viktig at EU bruker de beste og mest miljøvennlige teknologiske løsningene og energikildene i både offentlig og privat sektor.

Om EU skal kunne gå foran i miljøspørsmål, er det viktig at Europa finner en løsning på hvordan en i fremtiden skal kunne dekke energibehovet på en mest mulig miljøvennlig måte. Forskning og innovasjon er viktig på dette området, samtidig som Europa sannsynligvis vil bli tvunget til å gjøre noen veivalg. Unge Høyre mener det er av avgjørende viktighet å satse på forskning og utvikling av grønn energi.

### **5.7 Velferd**

For Unge Høyre er velferdspolitikkenes mål å gi alle like muligheter til å klare seg selv, uansett bakgrunn. Det må være en målrettet og individuelt tilpasset velferd som bidrar til økt aktivitet og verdiskapning fremfor passivisering og stagnasjon.

Unge Høyre mener nasjonalstatene skal ha ansvaret for velferds, utdannings og finanspolitikken. Samtidig er det klart at mange EU-land har velferdssystemer som ikke er bærekraftige. Det er derfor helt nødvendig at EUs nasjonalstater gjennomfører endringer som sørger for rettferdige og bærekraftige velferdsmodeller. Unge Høyre ønsker ikke å ha et felles pensjonssystem i Europa. Allikevel må det være enkelt å ta seg jobb i et annet europeisk land og samtidig få videreført pensjonssparing. Dette er et viktig bidrag for å stimulere til et alleuropeisk arbeidsmarked.

## **6. EU I VERDEN**

Verden er i rask og stadig endring. Globaliseringen blir stadig mer omfattende og omfavner mange flere områder i dag enn tidligere. Unge Høyre ser positivt på globaliseringen som gir muligheter for økt velstand, styrkingen av demokratiske verdier og menneskerettigheter. Globaliseringen gir også stater nye utfordringer. EU som organisasjon er nettopp et forsøk på å møte disse utfordringene. EU og andre organisasjoner som NATO sikrer i Europa det som er statenes fremste oppgave, nemlig å gi innbyggerne sikkerhet. Europas innbyggere trenger felles løsninger og handlinger for å løse utfordringene, blant annet de relatert til miljø og terrorisme.

EU har gått fra å være et handelssamarbeid til å bli en global stormakt de siste femti årene. EU samarbeider i dag på mange områder fordi man har skjønnet at samarbeid gir de beste løsningene, også der statene har full suverenitet. På et kontinent tidligere preget av krig og konflikt har EU bidratt til fred i Europa. Samarbeidet i EU kan være et mønster for andre mer konfliktfylte deler av verden.

### **6.1 Frihandel**

Unge Høyre mener at handel og økonomisk samarbeid er den beste garantien for fred og velstandsutvikling, både i Europa og verden. EU har i dag et indre marked hvor arbeid, kapital, varer og tjenester flyter fritt over grensene. Problemet er at EU i alt for stor grad bruker proteksjonistiske virkemidler ovenfor resten av verden. Unge Høyre ønsker at EU skal åpne markedene sine. For de fattigste landene i verden er økt handel med vestlige land blant de mest effektive veier å gå for å løfte nasjon og innbyggere ut av fattigdommen.

Hvert år utbetaler EU store summer for at Europeiske bønder skal kunne selge sin overskuddsproduksjon på verdensmarkedet. Dette undergraver livsgrunnlaget for fattige bønder i



mange U-land, og er ikke rasjonelt. Unge Høyre ønsker derfor at EU skal fjerne virkemidler som eksportsubsidier.

Siden WTO er en handelsorganisasjon er det helt naturlig at EU stiller med en stemme der. Unge Høyre mener EU må bruke WTO i langt større grad for å fremme frihandel og bygge ned proteksjonisme. Gjennom globaliseringen og handelen har EU en gylden sjanse til å samtidig jobbe for at menneskerettighetene overholdes. Unge Høyre mener EU bør kunne bruke "smarte" sanksjoner ovenfor land som krenker menneskerettighetene. Dette bør være sanksjoner som effektivt går ut over myndigheter, økonomisk eller politisk. Sanksjonene må være direkte innrettet mot de områder man ønsker å ramme, uten å påføre store kostnader eller lidelser for den brede befolkning.

## **6.2 Miljø**

Utfordringene på ulike miljøspørsmål er store, både i Europa og resten av verden. Unge Høyre ønsker å løse disse gjennom fellesskap og samarbeid. Vi mener også at EU skal ta en ledende rolle i verdens miljøpolitikk. EU skal jobbe for en utvikling og politikk som er bærekraftig, også når det gjelder ressurser. EU-landene må følge opp Kyoto-avtalen for å redusere internasjonale utslipp som truer klimaet.

Samtidig ser vi at landene i den fattigste delen av verden vil ha større økonomiske problemer med å følge slike krav enn de rike landene. Unge Høyre vil åpne for å lempe på miljøkravene til de mindre utviklede landene i en kortere periode slik at de får en reell mulighet til å bli konkurransedyktige på verdensmarkedet. Dette bør overvåkes og koordineres av WTO.

## **6.3 Utvikling og bistand**

Unge Høyre mener handel er den viktigste nøkkelen for at de fattigste landene skal utvikle seg. Bistand er et supplement til handel og bør i større grad koordineres av EU for å få en mer helhetlig bistandssatsing fra EU. Unge Høyre mener samtidig at bistanden må bli mer målrettet og i større grad bidra til hjelp til selvhjelp slik at landene som mottar hjelp kan klare seg selv i fremtiden.

Unge Høyre ønsker også at EUs medlemsland i større grad enn i dag skal inngå gjeldslettingsavtaler med utviklingsland der krav og betingelser knyttes til graden av

gjeldsavskrivning. Europeiske land må kreve forbedring i vilkår for demokrati og respekt for menneskerettigheter før man inngår slike avtaler.

#### **6.4 Asyl og Flyktningpolitikk**

Et hvert menneske har rett til å søke lykken for seg og sin familie. I dag er det vanskelig å flytte mellom land og verdensdeler for å få seg jobb. Unge Høyre mener man skal åpne Europas grenser for arbeidsinnvandring. For Europa kan dette fort bli en nødvendighet.

For Unge Høyre står alltid enkeltmennesket i sentrum også i flyktning- og asylpolitikken. EUs grenser er åpne for alle dem som måtte ønske å komme hit for å arbeide. Det må stilles samme krav til dem som til EUs borgere, og de bør aktivt integreres i det europeiske fellesskapet. Det er en stor utfordring å ta inn mange mennesker fra ulike deler av verden, det gir store kulturelle utfordringer som EU må ta et aktivt og positivt standpunkt til.

### **7. UTENRIKS OG SIKKERHETSPOLITIKK**

Unge Høyre mener frihet, ansvar og trygghet er viktige verdier i menneskers liv. For å sikre Europas innbyggere størst mulig sikkerhet er det viktig å samarbeide om utenriks og sikkerhetspolitikken. En medlemsstats handlinger har direkte påvirkning på andre medlemsland, og i et så tett og bredt samarbeid som EU er man nødt til å koordinere sikkerhets og utenrikspolitikken. Unge Høyre mener at medlemslandene fortsatt må ha full suverenitet på dette området. Dette innebærer at beslutninger må fattes med full enighet i Rådet. Med en felles utenriks og sikkerhetspolitikk vil EU kunne bygge opp rollen som en stabiliserende aktør globalt. Dette vil bidra til økt sikkerhet for medlemslandene.

#### **7.1 Terrorisme**

Bekjempelse av terrorisme må være en av hovedprioriteringene på EUs utenriks og sikkerhetspolitiske agenda. Terrorismen er ikke et nytt fenomen i Europa, men i en globalisert verden er det mest sannsynlig at den største terrortrusselen har sitt opphav og sin base utenfor Europas grenser.

Unge Høyre mener kampen mot terrorisme må kjempes på flere områder. EU må ha et tettere etterretningssamarbeid for å stå sterkere sammen i kampen mot terrorisme. Ved å prøve å forstå hvorfor og hvorledes terrorismen oppstår, kan EU bidra til forebygging av terror. Terrorismen er en av de største truslene mot det Unge Høyre mener er de grunnleggende verdiene i samfunnet,

frihet, åpenhet, ansvar og demokrati. EU må i samarbeid med FN og andre globale aktører arbeide for å redusere grunnlaget og grobunnen for terrorisme og militant fundamentalisme.

## **7.2 En felles hær**

Unge Høyre støtter opprettelsen av en felles europeisk hær. Denne er med på å gjøre den felles utenriks og sikkerhetspolitikken troverdig og handlekraftig. Hæren skal kunne håndtere fredsopprettende operasjoner, fredsbevaring, gjenoppbygging, våpeninnsamling, demobilisering og ikke minst bistand og humanitært arbeid både i Europa og i resten av verden. Unge Høyre er sterk tilhenger av NATO. Samtidig må EU være i stand til å forsvare seg selv. Unge Høyre vil at EU og NATO også i fremtiden skal ha en godt og nært samarbeid. EU-hæren skal ikke konkurrere med NATO på noen som helst slags måte, men supplere gjennom å spesialisere seg på andre type oppdrag. Unge Høyre mener det er viktig med et sterkere europeisk forsvarssamarbeid for å oppnå rasjonaliseringsgevinster, og løfte forskningsinnsats og beredskap til et høyere nivå.

## **7.3 EU og FN**

De forente nasjoner er en viktig aktør i verdensamfunnet og EU skal være med på å sikre FNs fortsatt viktige rolle med å skape fred og sikkerhet i verden. EU bør jobbe for å få en mer moderne og effektiv organisering av FN, da verdensbildet er dramatisk forandret siden FN ble grunnlagt etter andre verdenskrig. EUs rolle i FN skal være å spre demokratiske verdier. EUs medlemstater vil fortsatt være fristilt i FN, men det bør jobbes for å oppnå konsensus i viktige saker. For å få en fri og rettferdig handel i verden er demokrati og en fungerende rettsstat sentrale elementer. FN er et godt verktøy for å spre disse verdiene. EU må bruke sine erfaringer og økonomiske ressurser i dette arbeidet.

Unge Høyres Landsforbund  
Postboks 1352 Vika – 0113 Oslo  
Telefon 22 82 90 90 – Telefax 22 82 90 92  
Info@ungehoyre.no - ungehoyre.no



UNGE HØYRE ØNSKER  
ET SAMFUNN DER ALLE  
HAR FRIHET TIL - OG  
ANSVAR FOR Å SKAPE  
SITT EGET LIV, FORME  
SIN EGEN FREMTID OG  
TA ANSVAR FOR SINE  
MEDMENNESKER.

FRIHET  
MANGFOLD  
TOLERANSE